

สรุปประเด็นการกล่าวปาฐกถาพิเศษเรื่อง
"การสร้างความเชื่อมั่นของประเทศไทยกับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ"
ของนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ "เชื่อมั่นประเทศไทยกับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ"
วันพฤหัสบดีที่ 7 พฤษภาคม 2552 เวลา 09.10 – 10.00 น.
ณ ห้องเจ้าพระยา ชั้น 2 หอประชุมกองทัพเรือ

สถานการณ์ปัจจุบัน

- ปัญหาที่กระทบต่อประเทศไทยในปัจจุบันยังถูกมองว่าเป็นปัญหาระดับประเทศ มีการเคลื่อนไหวข้ามประเทศ เช่น ปัญหาสถาบันการเงิน ปัญหาเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน เหล่านี้เป็นความรับผิดชอบของรัฐบาล ซึ่งแท้จริงแล้ว ถ้าประชาชนและผู้เกี่ยวข้องได้ทำการวิเคราะห์เพิ่มเติมจะพบว่า โอกาสในการแก้ไขหรือบรรเทาความรุนแรงที่เกิดจากปัญหาเหล่านี้สามารถเกิดขึ้นได้ ถ้ามีการให้ความสำคัญในเชิงพื้นที่และท้องถิ่น โดยการแก้ไขปัญหาสามารถดำเนินการได้โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาการผลักดันจากส่วนกลางเป็นหลัก เช่น การค้าขาย และการท่องเที่ยวตามชายแดน
- ความเชื่อมั่นของประชาชนมีผลต่อโอกาสและความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง แต่การสร้างเชื่อมั่น จำเป็นต้องมีการดำเนินการควบคู่ทั้งส่วนกลางและท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดรูปแบบบูรณาการ เนื่องจากความเชื่อมั่นจะเกิดขึ้นได้นั้นประชาชนต้องมีความมั่นใจในกลไก ชีตความสามารถ และการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ซึ่งหลาย ๆ ปัญหาไม่สามารถจะแก้ไขได้โดยส่วนกลาง เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาทรัพยากรน้ำ และปัญหายาเสพติด เป็นต้น
- ปัจจุบันการปกครองสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับคือ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น การแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจถึงบทบาทและขีดความสามารถในแต่ละระดับ ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่า อำนาจและงบประมาณยังกระจุกตัวอยู่ในส่วนกลาง แต่มีความจำเป็นที่ต้องกระจายไปยังท้องถิ่น ในปัจจุบันงบประมาณได้ถูกจัดสรรให้กับส่วนท้องถิ่นเพียง 25% ถึงแม้ว่าเป้าหมายที่ควรจะเป็นคือ 35%

การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

- บทบาทของส่วนภูมิภาคผ่านจังหวัดและกลุ่มจังหวัดนั้น มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นแกนประสานระหว่างส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ซึ่งในปีงบประมาณปี พ.ศ. 2553 แม้ว่างบประมาณในหลาย ๆ ส่วนได้ถูกตัด แต่ในส่วนของการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดทางรัฐบาลยังให้

ความสำคัญ เนื่องจากเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งทางรัฐบาลได้จัดเตรียมงบประมาณไว้ที่ 18,000 ล้านบาท

- รูปแบบการบริหารเชิงพื้นที่ (Area-based Management) ที่มีความเฉพาะตัวมีความสำคัญเนื่องจากการนำนโยบายและมาตรการมาผลักดันโดยส่วนกลางเป็นหลักไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้ โดยบทบาทของส่วนกลางจะกำหนดนโยบายพื้นฐาน เช่น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งในปัจจุบัน รัฐบาลมีนโยบายที่จะสนับสนุนให้มีการศึกษาและเรียนฟรี 12 ปี แต่ต้องการให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดรวมทั้งท้องถิ่นนำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร มาดำเนินการเสริมเนื้อหาเฉพาะทาง เช่น ภาษา ทักษะ วัฒนธรรม สังคม วิถีชีวิต ที่สอดคล้องกับพื้นที่ทั้งปัญหาและความต้องการ
- จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดสามารถมีบทบาทเป็นตัวแทนของส่วนกลางในการทำงานร่วมกับส่วนท้องถิ่น เพื่อการผลักดันการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ยังจำเป็นต้องอาศัยการทำงานร่วมกันกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม อาทิ นโยบายด้านยาเสพติด ซึ่งในส่วนท้องถิ่นต้องมีบทบาทและกำหนดแนวทางการแก้ไขและป้องกัน

สิ่งท้าทายต่อการทำงานแบบบูรณาการ

- หลักการและหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ที่ต้องอาศัยการหาประโยชน์ร่วมกัน (Win-win) มีความจำเป็นที่จะต้องทำงานเป็นเครือข่ายที่ส่งผลให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและสังคมอย่างแท้จริง เช่น การจัดการทรัพยากรน้ำ ต้องเริ่มตั้งแต่การจัดการต้นน้ำ การกักเก็บ การกระจายและจัดส่งน้ำ และการใช้น้ำ ซึ่งแต่ละส่วนจะแยกจากกันไม่ได้
- การผลักดันให้เกิดการบริหารในรูปแบบที่ยึดพื้นที่เป็นหลักทำให้บทบาทของส่วนท้องถิ่นและภูมิภาคสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะ นโยบายหลัก 7 ด้าน จากส่วนกลาง คือ แหล่งน้ำ การขนส่ง (Logistic) การศึกษา สุขภาพ การท่องเที่ยว ทู่นสังคมและองค์ความรู้ และพื้นที่พิเศษ เช่น ในกรณีที่นโยบายการศึกษาจากส่วนกลาง แต่โครงการสนับสนุนมาจากส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น ได้แก่ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ (ซึ่งแต่ละพื้นที่ภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถดัดแปลงเป็นรูปแบบห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สิ่งมีชีวิต) หรือกรณีนโยบายประกันสุขภาพจากส่วนกลาง แต่ละท้องถิ่นและภูมิภาคก็จะมีประเด็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพและการเจ็บป่วยที่แตกต่างกัน ทำให้มาตรการต้องมีความเฉพาะตัว
- ความสำเร็จในการสร้างความเชื่อมั่นประเทศไทย ขึ้นอยู่กับการกระจายอำนาจที่ต้องเป็นรูปแบบการกระจายโอกาส และการกระจายการมีส่วนร่วม เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสามารถดำเนินการร่วมกันทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น พร้อมกับการให้ความสำคัญกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม โดยความสำเร็จในการสร้างความเชื่อมั่นประเทศไทยคือ ความพึงพอใจและความภาคภูมิใจในพื้นที่